

Vesilain mukainen ojitusten ilmoitusmenettely

Vesiensuojelu metsätaloudessa 15.3.2013

Ojitukselta ilmoittaminen

- Vesilain (587/2011) 5 luvun 6 §
- Kirjallinen ilmoitus ELY-keskukselle
  - Postiosoite: PL 250, 40101 JYVÄSKYLÄ
  - Sähköposti: kirjaamo.keski-suomi@ely-keskus.fi
- Vähintään 60 vrk ennen ojitukseen ryhtymistä
- Ilmoitus tehtävä muusta kuin vähäisestä ojituksesta
  - Vähäinen ojitus
    - Vähäisen peltolohkon salaojitus
    - Pienehkön metsäkappaleen ojitus
    - Rakennuspaikan kuivattamiseksi tarpeellisen ojan tekeminen
    - Pinta-alaltaan vähäinen

Ilmoituksen sisältö (vesilaki 5 luku 6 §)

- Tiedot hankkeesta vastaavasta (yhteystiedot)
- Kuvaus hankkeesta ja sen ympäristövaikutuksista
  - veden korkeus ennen toimenpiteitä ja toimenpiteen vaikutus veden korkeuteen, vesien johtaminen purkuvesistöihin, maaperän ominaisuudet, turpeen paksuus, esiintyvät kivennäismaalajit, eroosioherkät ojat / alueet, happamien sulfaattimaiden esiintymisaluet
- Kuvaus hankkeen vaikutusalueesta
  - suojelualueet, metsälain 10 §:n erityisen arvokkaat elinympäristöt, muut arvokkaat luontokohteet, vesiluontotyyppien suojelukohteet, puron uoman luonnontilan säilyttäminen, vaikutukset pienvesiin ja vesistöihin, pohjavesialueet, vedenottopaikat ja kaivot

Ilmoituksen sisältö 2 (vesilaki 5 luku 6 §)

- Valtioneuvoston asetuksella (1560/2011) on annettu tarkempia säännöksiä ilmoituksen sisällöstä
- Ilmoituslomake www.ymparisto.fi/ksu/taso
  - Lomakkeen liitteet:
    - Ojitussuunnitelmapaketti
    - Kartta valuma-alueesta ja vesimääräperusteisesti mitoitettavien vesiensuojelurakenteiden osavaluma-alueista
    - Laskeutusaltat ja niiden mitoitustiedot
    - Muiden vesiensuojelurakenteiden mitoitustiedot ja tarvittaessa rakennepiirrokset
    - Kuivatusvesien johtamisreitti alapuoliseen vesistöön

Ilmoituksen sisältö (vesitalousasetus 4 luku 31 §)

- Vesilain 5 luvun 6 §:ssä mainitut asiat
- Yleiskuvaus kuivatettavasta alueesta
  - Hankkeen peruskartan nro
  - Hankkeen valuma-alueen koko (ha)
  - Vesistöalueiden numerot (3.jakovaiheen osa-alue)
  - Koordinaatit
  - Purkuvesistöjen nimet (esim. Mato-oja -> Matopuro -> Vääräjoki)
  - Hankkeen hyötyala, kunnostettavien ja täydennysojien pituus kullakin osavaluma-alueella
- Selvitys alueen kuivattamiseksi aikaisemmin suoritetuista toimenpiteistä

Ilmoituksen sisältö 2 (vesitalousasetus 4 luku 31 §)

- Selvitys perattavista ja kaivettavista uomista, vesiensuojelurakenteista ja muista suunnitelluista toimenpiteistä niiden sijaintia osoittavine karttoineen
  - Ojien suuntaus ja perkaussyvyys
  - Suojakaistat ja tulva-alueet
  - Lietekuopat ja laskeutusaltaat
  - Kaivu- ja perkauskatkot
  - Pintavalutuskentät ja pienkosteikot
  - Muut vesiensuojelurakenteet/ -toimenpiteet
- Hankkeen toteuttamisen ajankohta ja kesto

Puutteita ilmoituksissa

- Sijainti (kiinteistötunnus ja vesistöalue)
- Vesiensuojelurakenteiden valuma-alueet kartalla
- Laskeutusaltaiden mitoitustiedot
- Ojien kaivu- / perkaussyvyys
- Ojitusalueen pinta-ala ja ojapituus eri vesistöalueilla (ojaluettelo)
- Selvitys alueen kuivattamiseksi aikaisemmin suoritetuista toimenpiteistä
- Toteuttamisen ajankohta ja kesto (kk/vuosi)

Luontonäkökohtat (esimerkkejä)

- Suunnittelijan on arvioitava hankkeen vaikutukset niihin luontoarvoihin, joiden perusteella kyseinen alue on valittu Natura 2000 – verkostoon
- Suunnitelmaa on muutettava siten, ettei ojien perkauksista aiheudu kuivatusvaikutusta Natura 2000 -rajauksen sisäpuolisille alueille
- Kuivatusvesiä on ohjattava soidensuojelualueelle
- Täydennysojituksista on luovuttava ja vanhat ojat on jätettävä kunnostamatta suojelualueen läheisyydessä

Vesiensuojelunäkökohdat (esimerkkejä)

- Lietekuoppia tehdään noin 100 metrin välein ja ennen jokaista ojaristeystä
- Kaivutöitä ei ajoiteta ylivirtaama-aikoihin, vaan tehdään kuivana aikana
- Vesiensuojelurakenteet tehdään ensin
- Ojien perkaus aloitetaan valuma-alueen yläpuolisista ojista
- Kaivutyöt keskeytetään rankkasateiden ajaksi
- Kuivatuksen kannalta tarpeettoman syviä ojia ei kaiveta (syvyys voi olla välillä 60...110 cm)

Vesiensuojelunäkökohdat 2 (esimerkkejä)

- Laskeutusallas mitoitetaan suuremmaksi
- Laskeutusallasta ei sijoiteta tulva-alueelle
- Vähintään 20 m pitkä kaivukatko jätetään ennen vesistöä
- Hankkeen toteutus jaksotetaan usealle vuodelle
- Vesiensuojelua tehostetaan esim. perkauskatkoilla, pohja- tai putkipadoilla tai pintavalutuskentällä

Ojittamatta jätettävät alueet

- Alueet, joilla ojat syöpyvät jatkuvasti
- Vesiensuojelutarkoituksiin käytettävät alueet
  - esim. pintavalutuskenttänä toimivat alueet
- Vesistöjen tulva-alueet
- Metsäluonnon arvokkaat elinympäristöt (metsälaki 10 §, luonnonsuojelulaki ja PEFC-sertifiointikriteerit)
  - esim. ojat, joiden kuivatusvaikutus ulottuu soidensuojelu-alueelle yms.
- Pohjavesialueet (I- ja II-luokka), mikäli ojat joudutaan kaivamaan turvekerroksen alla olevaan kivennäis- maakerrokseen

Vesiensuojelun tavoitteet

- Minimoidaan perattavien ojien syöpyminen
  - Kiintoaineesta pysäytettävä 70-90 %
    - Jätetään syöpyvät ojat perkaamatta
    - Hidastetaan veden virtausta siten, ettei eroosioita tapahdu
    - Vesiensuojelurakenteiden mitoitus ja sijoitus
      - Estetään kiintoaineen liikkeelle lähtö
      - Pysäytetään liikkeelle lähtenyt kiintoaine
    - Kaivutöiden ajoittaminen vähäsateiseen ajankohtaan
- Pohjavesiesiintymien antoisuutta ei vähennetä
- Pohjavesiesiintymien käyttökelpoisuutta ei huononnetta